

Aseman Pysäkki 2017

Loppuraportti ja toimintakertomus

Aseman Pysäkin toiminta ja kehittäminen ovat jatkuneet vuoden 2016 toiminnan ja sen arvioinnin pohjalta. Keskeistä on ollut niin sisäisen yhteistyön (maahanmuuttajatyö, jumalanpalveluselämä) kehittäminen kuin ulkoisen yhteistyön (verkostokumppanit) jatkaminen ja kehittäminen.

1. KÄVIJÖISSÄ KANTAVÄESTÖÄ JA MAAHANMUUTTAJIA

Kävijämäärät ovat kasvaneet aukiolopäivien lisäämisen myötä; kävijöitä on ollut keskimäärin 840/kuukausi (tammikuu-elokuu). Miesten osuus on edelleen hiukan suurempi. Vakiokävijöiden osuus on säilynyt merkittävänä. Pysäkin aukiolo vakiinnutettiin kolmeen päivään viikossa (maanantai, tiistai ja torstai).

Maahanmuuttajakävijöiden osuutta ei ole vertailukelpoisesti tilastoitu. Useat heistä käyvät esimerkiksi tapaamassa maahanmuuttajatyöntekijää tai vaihtorin asiakkaina, eivätkä kirjaudu varsinaisiksi kävijöiksi päivätoimintaan. Pysäkillä vieraillee kuitenkin eri taustoista ja syistä Suomeen tulleita yhteensä 15-20 viikossa, ja mm. lapsiperheet ovat säännöllisesti edustettuina, toisin kuin kantaväestön osalta.

Päivittäinen toiminta Aseman Pysäkillä on toteutunut yhä vahvistuneena yhteistyönä Keskustan alue seurakunnan diakoniatyön ja Yhteisen seurakuntapalvelun maahanmuuttajatyön kesken. Työmuodot ovat integroituneet niin, että tarkka työnjako arjessa eri kävijäryhmien osalta on käynyt tarpeettomaksi.

2. VAPAAEHTOISTYÖNTEKIJÖIDEN MÄÄRÄSSÄ TASAANTUVAA KASVUA; MAAHANMUUTTAJIEN OSUUS VAPAAEHTOISISSA LISÄÄNTYNYT MERKITTÄVÄSTI

Uusia vapaaehtoisia on rekrytoitu edelleen. Tarve siihen on ollut vähäisempi, koska vuoden 2016 aikana lisäystä oli 25. Tällä hetkellä **vapaaehtoisia on n. 75**. Heistä 4-5 on kerrallaan vuorossa. Kolmella aukiolopäivällä tämä merkitsee 12-15 henkilötyöpäivää viikossa.

Maahanmuuttajien osuus vapaaehtoisista on kasvanut merkittävästi; heitä on nyt lähes jokaisessa työvuorossa keittiö- ja asiakaspalvelutehtävissä. **Eri kansallisuuksia on edustettuina 8** (tilanne syyskuussa 2017), vahvimpina Afganistan ja Sudan. Myös ns. muuttoapuringissa on mukana maahanmuuttajia.

Maahanmuuttajia on ollut lisäksi Aseman pysäkillä **kotoutumiskoulutuksen** harjoittelun puitteissa seurakunnan kansainvälisen työn kautta.

Kävijöiden ja vapaaehtoistyöntekijöiden rajan 'häivyttämistä' on jatkettu. 2-3 kävijää on ohjattu toimimaan vapaaehtoisina keittiö- ja tarjoiluavustustehtävissä, 3 miespuolista kävijää ovimiehen/tervetulleeksi toivottajan tehtävässä.

Aseman Pysäkiltä käsin on jatkettu **muuttoapuringin** organisointia. Muuttoihin lähdetään avustamaan keskimäärin 1-2 kertaa kuukaudessa, 2-3 vapaaehtoisen voimin. Toimintaan on ilmoittautunut viime aikoina runsaasti halukkaita (n. 30) Vapaaehtoistyö.fi – sivuston kautta. Kyseessä on tällä hetkellä eniten kiinnostusta herättänyt vapaaehtoistyön muoto Jyväskylän seurakunnassa.

Maahanmuuttajatyön ylläpitämä **vaihtori/kirpputori** on osoittanut tarpeellisuutensa ja vakiinnuttanut toimintansa. Se palvelee kaikkia kävijöitä ja tarjoaa vapaaehtoistehtäviä niin maahanmuuttaja- kuin muillekin vapaaehtoisille.

3. KAUPUNGINKIRKKO, KESKUSTAN ALUESEURAKUNNAN JUMALANPALVELUSELÄMÄ JA ASEMAN PYSÄKKI

Torstain viikkomessu Kaupunginkirkossa on nimetty osaksi myös Aseman Pysäkin säännöllistä viikkotoimintaa. Messun aiheista on jatkettu keskustelua papin tunnilla Pysäkillä. Reformaation merkkivuoden nimissä Papin tunneilla on lisäksi käsitelty Katekismusta: uskontunnustusta kymmentä käskyä ja Isä Meidän – rukousta.

Kehittämishankkeen alusta lähtien nähtiin tärkeäksi luoda yhteyksiä Aseman Pysäkin ja Kaupunginkirkon välille. Tämä on toteutunut torstain viikkomessun myötä siten, että messun jälkeen osallistujat on kutsuttu Aseman Pysäkillä kirkkokahveille ja Papin tunnille. Tämä onkin toteutunut hyvin, kuin myös se, että Pysäkin vakiokävijöistä jotkut ovat löytäneet tiensä seurakunnan yhteiseen jumalanpalvelukseen. Näin kirkon liturgia ja ihmisten diakoninen kohtaaminen on saanut näkyvän muodon ja yhteyden.

Lisäksi Aseman Pysäkin toiminnanohjaaja on osallistunut Kaupunginkirkon perjantaisin Hiljaisuuden hetken toimintaan päivystävänä diakonina. Myös Pysäkin vapaaehtoisia on ollut päivystäjinä.

4. ILTATOIMINTAA JA HILJAISUUDEN VILJELYÄ

Aseman Pysäkin toimintaa on kokeiluluonteisesti laajennettu päivätoiminnan lisäksi **ns. Ihmisten iltoina**. Toimintaa on **toteutettu** valittuina perjantai-iltoina yhdessä eri puolelta kaupunkia tulevien nuorten aikuisten kanssa.

Hiljaisuuden viljelyä ryhdytään vuoden 2017 syksyllä pienimuotoisesti kokeilemaan ja toteuttamaan Aseman Pysäkillä. Toimintaa ideoidaan mm. Vanhassa pappilassa saatujen kokemusten pohjalta (Hiljaisuuden talo). Aukioloaikaa jatketaan valittuna päivänä yhden tunnin ajaksi, vapaaehtoisten päivystäessä.

5. ULKOISTA YHTEISTYÖTÄ JA VERKOSTOJA

Jyväskylän kaupungin **Hannikaisenkadun sosiaaliaseman** kanssa on käynnistetty yhteistyö. Sosiaali- ja terveystoimen ns. Etsivä lähityö jalkautuu joka toinen tiistai tunnin ajaksi Aseman pysäkillä tarjoamaan yleisneuvontaa ja mm. asumisneuvontaa kävijöille.

Aseman Pysäkki on mukana syksyllä 2017 käynnistyneessä suunnittelussa koskien Hannikaisenkadun sosiaaliaseman ns. **olohuonetoimintaa**. Yhteistyöhankkeessa ovat mukana mm. RISE, Katulähetys sekä ViaDia.

Yhteistyötä **kuntouttavan työtoiminnan** osalta on jatkettu. Kaupungin sosiaalitoimen kanssa on sovittu yhteistyökäytännöistä syksyn 2017 osalta.

Ihmisten ilta –toimintaan liittyen (ks. kohta 4) on sovittu yhteistyöstä **Jyväskylän Taidemuseon** yleisötyöhön kuuluvan perjantai-iltatoiminnan kanssa. Suunnittelu käynnistetään syksyllä 2017 ja toiminnan on määrä alkaa keväällä 2018 taidemuseon nuorten teemanäyttelyn myötä.

Yhteistyötä on kehitetty ja jatkettu lisäksi seuraavien tahojen kanssa:

- **Jyväskylän lukiot** (vierailut pysäkillä oppilaitosdiakonin kautta)
- **Leijonaklubi LC Vaajakoski EWE** (vapaaehtoistyöntekijöitä)

- **Jyväskylän Vaparin** vapaaehtoistoimijoiden verkosto (mm. Vapaaehtoistyön messut)
- **Katulähetys / Ruokapankki** (elintarvikkeita)
- **Diakonia-ammattikorkeakoulu** (opiskelijoita, Yhteisöpajatoimintaa)
- **Kahvila Wilhelmiina** (elintarvikkeita)
- **Monikulttuurikeskus Gloria** (pysäkin vapaaehtoisille järjestetty kevättapahtuma, monikulttuurisuus-koulutuksen suunnittelu)

6. JOHTOPÄÄTÖKSIÄ: TOIMINNAN ORGANISOINTI 2018 LÄHTIEN

Aseman Pysäkin toiminnan toivotaan tavalla tai toisella jatkuvan myös vuoden 2018 alkaessa.

Pysäkki on päättävän kaksivuotisen kokeilun aikana löytänyt luontevan paikan kaupungin keskellä osana Keskustan alue seurakunnan elämää ja toimintaa. Avoimen diakoniatyön kohtaamisen paikkana se nähdään tärkeäksi tavaksi kulkea ihmisten rinnalla, jotka eivät välttämättä muuten ole kokeneet seurakuntaa ja kirkkoa läheiseksi. Sijainniltaan Pysäkki on erinomainen, niin asiakkaille kuin työntekijöillekin. Keskustan työyhteisö on nähnyt sen erinomaiseksi kokouspaikaksi, ja lähivuosina sen merkitys myös erilaisten ryhmien kokoontumistilana tullee kasvamaan.

Vuonna 2016 Aseman Pysäkki siirtyi Yhteiseltä seurakuntapalvelulta Keskustan alue seurakunnan toiminnaksi, määräaikaisella projektirahoituksella, joka päättyy vuoden 2017 lopussa. Tämänhetkisen tiedon (syyskuu 2017) mukaan nykyisellä yhden työntekijän mallilla ei vuodesta 2018 alkaen jatketa, vaan toimintaa on jatkettava seuraavin toimenpitein / niiden yhdistelmänä (lähtökohtana laskennallinen 1/2 työntekijää vastaava resurssi):

1. Keskustan alue seurakunnan diakoniatyöntekijä/t ovat sovittavalla tavalla paikalla omiin tehtäviinsä liittyen
2. Diakoniapäivystyksen ja mahdollisesti työtilojen siirtämisestä Aseman Pysäkille on keskusteltu, tässä tosin haasteena tilojen riittävyys ja soveltuvuus (mm. turvallisuuden osalta)
3. Yhdyshenkilö-/koordinaatiotehtävä kirjataan yhden diakoniatyöntekijän tehtäväkuvaan
4. Diakoniapapin työtilojen sijoittaminen (osin) Aseman Pysäkille
5. Kehitetään edelleen seurakunnan maahanmuuttajatyön päivystyksen ja pysäkin päivätoiminnan yhteyttä. Yhteistyötä Yhteisen seurakuntapalvelun kanssa voidaan muiltakin osin kehittää.
6. Aseman pysäkin työntekijäresurssia tarkastellaan liittyen uuteen vapaaehtoistoiminnan koordinaatiotehtävään, yhdessä Kuokkalan alue seurakunnan kanssa – liittyä mahdolliseen resurssilisäykseen Jyväskylän seurakunnan henkilöstösuunnitelmassa
7. Osalle vapaaehtoisista tarjotaan nykyistä laajempaa mahdollisuutta osallistua toiminnan organisointiin ("vastuuvapaaehtoiset"), mm. koulutuksen kautta. Monikulttuurikeskus Glorian kanssa on sovittu alustavasti koulutuksesta monikulttuurisuuteen. Lisäksi mm. hartauskoulutus.